

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 672/2017-39

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. novembra 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti RINGIER AXEL SPRINGER Slovakia, a. s., Prievozská 14, Bratislava, zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Havlátom, Rudnayovo námestie 1, Bratislava, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 26 ods. 1, 2 a 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 10 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11 Co 91/2011, 11 Co 92/2011 z 12. februára 2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5 Co 573/2013 z 25. októbra 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť RINGIER AXEL SPRINGER Slovakia, a. s., odmieta ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. októbra 2016 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti RINGIER AXEL SPRINGER

Slovakia, a. s., Prievozská 14, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Havlátom, Rudnayovo námestie 1, Bratislava, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 26 ods. 1, 2 a 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 10 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 11 Co 91/2011, 11 Co 92/2011 z 12. februára 2013 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Co 573/2013 z 25. októbra 2013 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka bola účastníčkou konania vedeného Okresným súdom Pezinok (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 9 C 142/2009 v procesnom postavení žalovanej, proti ktorej sa žalobca [REDACTED] (ďalej len „žalobca“) domáhal ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 9 C 142/2009 zo 4. mája 2011 uložil sťažovateľke povinnosť, aby v najbližšom vydaní denníka Nový Čas po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku uverejnila ospravedlnenie a zaplatila žalobcovi sumu 8 238 €, a vo zvyšku žalobu zamietol (ďalej len „rozsudok okresného súdu zo 4. mája 2011“). Proti rozsudku okresného súdu zo 4. mája 2011 podala sťažovateľka odvolanie, na základe čoho jej okresný súd uznesením sp. zn. 9 C 142/2009 z 26. mája 2011 (ďalej len „uznesenie z 26. mája 2011“) uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie v sume 1 116 €. Proti rozsudku okresného súdu zo 4. mája 2011 a uzneseniu okresného súdu z 26. mája 2011 podala sťažovateľka odvolania, o ktorých krajský súd rozhodol napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok okresného súdu zo 4. mája 2011 potvrdil ako vecne správny a uznesenie okresného súdu z 26. mája 2011 zmenil tak, že sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok v sume 876 €.

O náhrade trov konania okresný súd rozhodol uznesením sp. zn. 9 C 142/2009 z 25. júna 2011 v spojení s doplňujúcim uznesením sp. zn. 9 C 142/2009 z 10. mája 2013. Proti označeným uzneseniam okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol napadnutým uznesením, ktorým jej uložil povinnosť zaplatiť trovy

právneho zastúpenia v sume 1 750,03 € a zároveň rozhodol, že žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Sťažovateľka podala 10. mája 2013 návrh na obnovu konania, ktorým sa domáhala obnovy konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 9 C 142/2009 podľa v tom čase platného a účinného § 228 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) z dôvodu, že podľa jej názoru existovali dôkazy, ktoré nemohli byť použité v pôvodnom konaní bez jej viny a môžu jej privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

Okresný súd uznesením sp. zn. 37 C 139/2013 zo 16. mája 2014 návrh na obnovu konania vo veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 9 C 142/2009, ktoré bolo právoplatne skončené napadnutým rozsudkom krajského súdu, zamietol. O odvolaní proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 37 C 139/2013 zo 16. mája 2014 rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 3 Co 497/2014 z 30. júna 2016, ktorým rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil ako vecne správne.

Rozsudok okresného súdu zo 4. mája 2011, ako aj napadnutý rozsudok krajského súdu sú založené na závere, v zmysle ktorého sťažovateľka v článkoch uverejnených v denníku Nový Čas „XXXXXXXXXX o exmanželovi: Dva roky ma mlátil“ zo 16. apríla 2009 a „Problémoví hokejisti“ z 3. mája 2009 uviedla nepravdivé a difamujúce informácie o žalobcovi, podľa ktorých mal svoju bývalú manželku fyzicky a psychicky týrať.

Sťažovateľka považuje napadnutý rozsudok krajského súdu za neodôvodnený a arbitrárny, keďže nevychádza z podstaty a obsahu slobody prejavu a práva na informácie v súlade s judikatúrou ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). S prihliadnutím na konkrétne okolnosti veci je podľa sťažovateľky rozhodujúce, že novinári informovali o otázkach legitímneho verejného záujmu s cieľom poskytnúť presné a dôveryhodné informácie v dobrej viere a v súlade s novinárskou etikou.

V konkrétnostiach sťažovateľka zdôrazňuje, že „... obvinenia [REDAKOVANÉ] sú objektívnym faktom, boli vyslovené ešte pred uverejneným článku, neboli zjavne vymyslené, zranenia [REDAKOVANÉ] boli objektivizované...“.

Sťažovateľka zdôrazňuje, že kľúčovou otázkou nie je absolútna pravdivosť uverejnených informácií. Dôležité je to, či novinári postupovali s cieľom poskytnúť pravdivé a dôveryhodné informácie. V tejto súvislosti namieta, že si uverejňované informácie preverovala, pričom sa snažila „overovať tvrdenia [REDAKOVANÉ] priamo u žalobcu, t. j. najefektívnejším spôsobom“.

Podľa sťažovateľky došlo vyhovením žalobe žalobcu k neprimeranému zásahu do slobody prejavu a práva na informácie, keďže:

- predmetom informovania bola téma legitímneho verejného záujmu,
- žalobca ako aktívny športovec je osoba verejného záujmu a musí strpieť širšie zásahy do osobnostnej sféry,
- sťažovateľka netvrdila, že žalobca týral svoju bývalú manželku, ale tvrdenia bývalej manželky prezentovala len ako obvinenia,
- sťažovateľka verifikovala tvrdenia bývalej manželky, ktoré sa javili tak, že majú diskutovateľný vecný základ,
- sťažovateľka si informácie overovala,
- sťažovateľka uverejnila vyjadrenie žalobcu k obvineniam,
- žalobca nepreukázal žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že došlo k zníženiu jeho dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti.

Porušenie základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľka odôvodňuje tým, že krajský súd sa opomenul vysporiadať s ťažiskovými námietkami a skutočnosťami relevantnými pre konanie, keďže

- sa vecou nezaoberal hľadaním odpovedí na otázky KTO, O KOM, ČO, KDE, KEDY a AKO povedal,
- nevykonal test proporcionality a
- nevysporiadal sa s absolútne kľúčovými rozhodnutia ESLP, pričom

- s konkrétnymi námietkami proti zisteniu a vyhodnoteniu skutkového stavu okresným súdom sa vysporiadal len všeobecne.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom tak, že vysloví porušenie jej základných práv zaručených čl. 26 ods. 1, 2 a 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 10 ods. 1 a 2 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu v spojení s napadnutým uznesením krajského súdu, napadnutý rozsudok krajského súdu a napadnuté uznesenie krajského súdu zruší a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a prizná jej úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne

neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Sťažovateľka namieta porušenie základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením krajského súdu.

Z obsahu sťažnosti možno vyvodiť, že sťažovateľka zrejme považuje podanie návrhu na povolenie obnovy konania za právny prostriedok ochrany, ktorý jej zákon na ochranu jej základných práv a slobôd účinne poskytuje a ktorý treba vyčerpať v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde predtým, ako podá sťažovateľ sťažnosť ústavnému súdu.

Návrh na povolenie obnovy konania je mimoriadny opravný prostriedok, ktorého použitie predpokladá splnenie zákonom predpísaných podmienok pre povolenie obnovy konania (§ 228 OSP), a iba v prípade, ak sú tieto podmienky splnené, môže príslušný všeobecný súd znova preskúmať rozhodnutie, proti ktorému návrh na povolenie obnovy smeruje. Podľa názoru ústavného súdu nemožno podanie návrhu na povolenie obnovy konania v konkrétnych okolnostiach danej veci považovať za právny prostriedok ochrany základných práv a slobôd podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ktorý treba vyčerpať pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (porovnaj II. ÚS 437/2014, II. ÚS 606/2015).

Lehota na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy proti napadnutému rozsudku krajského súdu a proti napadnutému uzneseniu krajského súdu začala plynúť nadobudnutím právoplatnosti týchto rozhodnutí, a nie až dňom, kedy nadobudlo právoplatnosť uznesenie krajského súdu sp. zn. 3 Co 497/2014 z 30. júna 2016, ktorým bolo potvrdené uznesenie okresného súdu sp. zn. 37 C 139/2013 zo 16. mája 2014 o zamietnutí návrhu na obnovu konania vo veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 9 C 142/2009.

Napadnutý rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 2. apríla 2013, napadnuté uznesenie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 16. decembra 2013, pričom sťažovateľka, zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, podala sťažnosť na poštovú prepravu 20. októbra 2016, t. j. zjavne po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, čo zakladá dôvod na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu, že bola podaná oneskorene. Vzhľadom na uvedené ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, bolo bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. novembra 2017